

Kit de Waal

Mijn naam is Leon

Vertaald door Hien Montijn

2017
Amsterdam

Voor Bethany en Luke

2 april 1980

Niemand hoeft Leon te vertellen dat dit een speciaal moment is. In het ziekenhuis lijkt alles om hem heen verstomd en verdwenen. Hij moet van de verpleegster zijn handen wassen en goed rechtop gaan zitten.

‘Voorzichtig, hoor,’ zegt ze. ‘Wat een schatje, hè?’

Maar Leon weet al dat hij voorzichtig moet zijn. De verpleegster legt de kersverse baby in zijn armen met zijn gezicht naar Leon zodat ze elkaar kunnen aankijken.

‘Nu heb je een broertje,’ zegt ze. ‘En jij kunt voor hem zorgen. Hoe oud ben je? Tien?’

‘Hij is bijna negen,’ zegt Leons moeder, die toekijkt. ‘Acht jaar en negen maanden. Bijna.’

Leons moeder vertelt Tina over toen de baby kwam, over de uren en de minuten en de pijn.

‘Nou nou,’ zegt de verpleegster, terwijl ze het dekentje van de baby goed legt, ‘je bent heel flink voor je leeftijd. Al een echte kerel.’

Ze geeft Leon een tikje op zijn hoofd en streelt zijn wang met haar vinger. ‘Wat is hij mooi, hè? Jullie allebei trouwens.’

Ze glimlacht naar Leon en hij weet dat ze aardig is en op de baby zal letten als hij er niet is. De baby heeft de kleinste vingertjes die Leon ooit heeft gezien. Hij lijkt net een pop met dichte ogen. Hij heeft zijdeachtig wit haar boven op zijn hoofd en twee heel kleine

lipjes die steeds open- en dichtgaan. Door de gehaakte deken heen kan Leon de babywarmte tegen zijn buik en benen voelen en dan begint de baby zich te bewegen.

‘Droom maar mooie dromen, baby,’ fluistert Leon.

Na een tijdje begint Leons arm pijn te doen en net als het echt heel erg wordt, komt de verpleegster. Ze pakt de baby op en wil hem aan Leons moeder geven.

‘Het is bijna tijd om te voeden,’ zegt ze.

Maar Leons moeder heeft haar handtas op haar schoot.

‘Kan dat zo meteen? Sorry, maar ik wilde net naar de rookkamer gaan.’

Tina’s arm vasthoudend laat ze zich voorzichtig van het bed zakken en zet een paar schuifelende stappen.

‘Leon, lieverd, jij let wel op hem,’ zegt ze, langzaam wegsloffend.

Leon ziet hoe de verpleegster naar zijn weglopende moeder kijkt, maar wanneer ze naar Leon kijkt, glimlacht ze weer.

‘Weet je wat wij gaan doen?’ zegt ze terwijl ze de baby in de wieg naast het bed legt. ‘Jij blijft hier met je broertje en dan vertel je hem alles over jezelf. Maar als je moeder terugkomt, is het tijd voor zijn voeding en dan moet jij naar huis gaan. Is dat oké, lieverd?’

Leon knikt. ‘Zal ik mijn handen nog een keer wassen?’ vraagt hij, haar zijn handpalmen tonend.

‘Ik denk dat het wel goed is zo. Je blijft gewoon hier en als hij gaat huilen, roep je mij. Goed?’

‘Ja.’

Leon maakt een lijstje in zijn hoofd en begint dan bij het begin.

‘Mijn naam is Leon en ik ben op 5 juli 1971 geboren. Jij bent vandaag geboren. De school is oké maar je moet er wel bijna elke dag naartoe en van juffrouw Sheldon mogen er geen echte voetballen op de speelplaats. En ook geen fietsen. Maar ik ben toch al te groot voor de mijne. Ik heb twee paaseieren gekregen en in eentje zat speelgoed. Ik denk niet dat jij al chocola mag. Het beste televisieprogramma is *The Dukes of Hazzard*, maar er zijn ook programma’s

voor baby's. Ik kijk daar niet meer naar. Mama zegt dat jij in mijn kamer mag slapen tot je wat groter bent, een jaar of drie, zegt ze. Ze heeft een boodschappenmand gekocht met een doek erin en dat wordt jouw bed. Ze zegt dat het net zo'n mandje is als Mozes had, maar het ziet er nieuw uit. Mijn vader had een wagen zonder dak en hij heeft me een keer mee uit rijden genomen. Maar daarna heeft hij hem verkocht.'

Leon weet niet wat hij over de vader van de baby moet zeggen, omdat hij die nooit heeft gezien en dus praat hij over hun moeder.

'Als je straks kunt praten, kun je haar Carol noemen. Je weet het vast nog niet, maar ze is heel mooi. Dat zegt iedereen. Ik denk dat jij op haar lijkt. Ik niet. Ik lijk op mijn vader. Mama zegt dat hij gekleurd is en papa zegt dat hij zwart is, maar ze hebben het allebei mis, want hij is donkerbruin en ik ben lichtbruin. Ik zal jou de kleuren en de cijfers leren want ik ben de knapste van de klas. In het begin moet je op je vingers tellen.'

Leon bevoelt voorzichtig het donzige pluis op het hoofd van de baby.

'Jij hebt blond haar en zij heeft blond haar. Wij hebben allebei dunne wenkbrauwen en we hebben allebei lange vingers. Kijk maar.'

Leon steekt zijn hand omhoog. En de baby opent zijn ogen. Die zijn wazig blauw met in het midden een pikzwarte stip. Net een grote punt. De baby knippert langzaam met zijn ogen en maakt kussende geluidjes met zijn mond.

'Soms brengt ze me naar tante Tina die een verdieping hoger woont. Ik kan zelf naar tante Tina lopen, maar als jij meegaat, zal ik je in de mand moeten dragen.'

De baby kan niet praten totdat hij veel groter is, dus praat Leon maar door.

'Ik zal je niet laten vallen, hoor,' zegt hij. 'Ik ben groot voor mijn leeftijd.'

Terwijl hij kijkt hoe de baby kusjes naar hem blaast, leunt hij

voorover in de wieg en raakt met het topje van zijn vinger de lippen van de baby aan.

Zijn moeder en Tina en de verpleegster komen allemaal tegelijk terug. Leons moeder loopt rechtstreeks naar de wieg en legt haar arm om Leon. Ze geeft hem een kus op zijn wang en voorhoofd.

‘Twee jongens,’ zegt ze. ‘Ik heb twee prachtige, prachtige jongens.’

Leon legt zijn arm om het middel van zijn moeder. Haar buik is nog steeds rond alsof de baby er nog in zit en ze ruikt anders. Of misschien komt dat door het ziekenhuis. Van dat babygedoe kreeg Leons moeder een opgeblazen en rood gezicht, maar nu is ze weer bijna als vroeger. Alles, behalve haar buik. Hij raakt zijn moeder voorzichtig door haar gebloemde nachthemd heen aan.

‘Zitten er nog meer in?’ vraagt hij.

De verpleegster en Tina en zijn moeder lachen allemaal tegelijk.

‘Een echte mannenopmerking,’ zegt de verpleegster. ‘Heel charmant.’

Maar Leons moeder bukt zich en houdt haar gezicht vlak bij Leon.

‘Nee, hoor,’ zegt ze. ‘Alleen ik en jij en hij. Voor altijd.’

Tina trekt haar jas aan en laat tien sigaretten op bed achter voor Carol, voor later.

‘Dank je wel, Tina,’ zegt ze, ‘en bedankt dat Leon weer bij jou kan zijn. Als ik het goed begrijp, mag ik dinsdag naar huis.’

Carol klimt in haar bed en de verpleegster legt de baby in haar armen. Die maakt kleine ademgeluidjes die klinken als een beginnend gehuil. Leons moeder begint haar vestje open te knopen.

‘Wat is hij lief, hè, Leon? En jij zult ook lief zijn, hè?’ Ze kust hem opnieuw.

Het hele babyhoofd past in haar hand.

‘Kom maar bij mama,’ fluistert ze en ze nestelt hem tegen haar borst.

Tina's flat is heel anders maar ook precies hetzelfde als die van Leon. Beide woningen hebben boven twee slaapkamers en een badkamer, en beneden een keuken en een woonkamer.

Leons huis is op de begane grond van het eerste blok aan de verkeersweg en Tina's huis is een verdieping hoger. De weg heeft aan weerszijden drie verkeersstroken en de auto's rijden zo snel dat er langs het trottoir een hek is geplaatst. Tegenwoordig moeten Leon en Carol, als ze willen oversteken, een heel eind lopen naar een oversteekplaats, een knop indrukken en wachten tot die begint te piepen. In het begin was het spannend, maar nu duurt het alleen maar langer om 's ochtends naar school te gaan.

Tina laat Leon in de kamer bij haar baby slapen. Als Leon 's nachts blijft, maakt ze altijd een verend, comfortabel bed. Van de bank neemt ze twee kussens die ze in een laken wikkelt en ze legt een kleine gewatteerde babydeken over hem heen. Als hij ligt, gooit ze er een paar jassen bovenop en over dat alles legt ze nog een beddensprei. Het lijkt wel een nest of een hol, en niemand kan weten dat hij daar ligt, want het is net een camouflage in de jungle. Zijn bed ziet eruit als een stapel kleren op de grond, maar dan 'GGRRRRR', daaronder zit een monster dat opspringt en jou doodt. Tina laat altijd het licht in de gang aan, maar hij moet stil zijn, zegt ze, voor haar baby.

Haar baby is groot en bibberig en zijn naam past bij hem. Bobby. Bibber Bobby. Zijn hoofd is te groot voor zijn lijfje en als Leon met hem speelt, krijgt hij altijd een beetje kwijl van Bobby op zijn hand. Bibber Bobby's kwijl. Leons broertje zal niet zoals Bobby worden en de hele dag op zijn speelgoed sabbelen en zijn slabbetje drijfnet maken. Hij zal niet vanwege zijn zware hoofd op de bank omkieperen, maar gewoon blijven zitten tot iemand hem verplaatst. Leon zet Bobby steeds overeind, maar Bobby denkt dat het een spelletje is en laat zich steeds opnieuw omvallen.

Bobby is dol op Leon. Hij kan niet praten en hij heeft trouwens altijd een speen in zijn mond, maar zodra Leon binnenkomt, wag-

gelt Bobby over het vloerkleed en grijpt Leons been. Dan steekt hij zijn armpjes naar Leon omhoog om zich op te laten pakken. Als Leons broertje groter is, gaan ze samen spelen, soldaatje en Action Man. Dan hebben ze allebei machinegeweren en schieten ze, door het hele huis rennend, op doelen. Bobby mag kijken.

Bij Tina staat altijd een raam open en het huis ruikt naar babyolie. Met haar ronde gezicht, bolle wangen en ronde uitpuilende ogen ziet Tina er zelf een beetje als een baby uit. Ze heeft haar haar steeds in een andere kleur, maar ze is er nooit tevreden over en Carol zegt steeds dat ze het moet blonderen.

Tina zegt altijd: 'Carol, als ik jouw gezicht had, zou het niet zo belangrijk zijn,' en Leon denkt dat ze gelijk heeft.

Tina heeft een leren bank die koud en glad aan Leons benen aanvoelt en vóór de gashaard een schapenvacht en een enorme televisie. Hij mag haar niet 'Tina' noemen zoals hij zijn moeder 'Carol' noemt. Hij moet haar 'tante Tina' noemen en hij moet tegen Carol 'mama' zeggen omdat kinderen, zegt ze, respect moeten tonen. En Leon mag van haar niet voor de televisie eten. Hij moet aan een houten tafel in de keuken zitten waar weinig plaats is, want ze heeft een grote koel-vriescombinatie met ijs erin. Bobby zit in zijn kinderstoel en lacht naar Leon en Tina schept twee lepels in Leons kom en één in die van Bobby. Leons broertje zal waarschijnlijk een halve lepel krijgen omdat hij de kleinste is.

Soms komt Tina's vriend, en als hij Leon ziet, zegt hij altijd: 'Alweer?' en dan zegt Tina: 'Ik weet het.'

Op de dag dat Carol voor het eerst met de baby thuis komt, staan Tina en Leon en Bobby bij de deur te wachten. Carol houdt de mand stevig met beide handen vast als ze binnenkomt en fluistert: 'Hij is net in slaap gevallen.'

Ze zet de baby op de grond in de woonkamer en Leon loopt er op zijn tenen naartoe. De baby is gegroeid en ziet er anders uit. Hij heeft nieuwe lichtblauwe kleertjes met een bijpassend mutsje en over zijn beentjes ligt een geel donzig dekentje. Tina en Bobby gaan naar huis en Carol en Leon zitten op de grond en kijken naar de baby. Ze kijken hoe hij zijn hoofd omdraait en zijn lippen vaneen doet. Ze kijken hoe de baby een van zijn miniatuurhandjes beweegt en als de baby gaapt, doen ze allebei hun mond open en gapen mee.

Carol houdt haar hoofd schuin.

'Wat is hij mooi, hè?' zegt ze.

'Ja.'

Leon en Carol leunen achterover tegen de bank en houden elkaars handen vast.

'Wat boffen we,' zegt ze.

Die hele dag en de volgende is de baby net televisie. Leon krijgt er niet genoeg van om naar hem en al zijn babybewegingen te kijken. Hij huult bijna niet, en als hij huult, klinkt het als een jong katje of een jong hondje. Hij kijkt toe hoe Carol de baby verschoont op een speciaal plastic kleedje met hobbelpaarden erop. Hij heeft een heel kleine piemel maar grote ballen. Leon hoopt dat de piemel van de

baby zal groeien. De poep van de baby heeft een grappige kleur – die is niet bruin, maar groenachtig geel – en Carol moet alle poep met speciale nieuwe babyolie afvegen. Carol en Leon doen samen de baby in bad. Carol houdt hem in een paar centimeter water en Leon besprenkelt zijn buik en zijn bips. De baby heeft een speciale witte handdoek helemaal voor hem alleen en als hij daarin is gewikkeld, vindt Leon dat hij op de baby Jezus in zijn kribbe lijkt. Misschien heeft zijn moeder daarom Mozes' mandje gekocht, omdat hij van God komt.

De baby doet langzaam zijn ogen open en tuurt naar Leon alsof hij erachter probeert te komen wie hij is.

'Ik ben je broer,' zegt Leon. 'Je grote broer.'

De baby zegt niets terug.

'Grote. Broer,' zegt Leon. 'Mijn. Naam. Is. Leon. Ik ben acht en driekwart jaar. Ik ben een jongen.'

De baby rekt zich uit om te zeggen dat hij het heeft begrepen.

Op school vertelt Leon aan iedereen over zijn nieuwe broer. Zijn onderwijzer zegt dat hij het aan de klas mag vertellen en daarom staat Leon na de dagopening op.

'Ik heb een nieuw babybroertje. Hij is heel klein en hij slaapt bijna de hele tijd. Dat is gewoon omdat hij heel erg zijn best doet om te groeien. Mijn moeder zegt dat iedere baby anders is, de ene baby slaapt en de andere huult. Mijn moeder zegt dat ik een heel lieve baby was behalve als ik honger had. Ik zorg voor de baby als mijn moeder niet thuis is. Toen de baby net geboren was, had zijn hoofd een rare vorm, maar nu is zijn hoofd weer rond.'

Iedereen klapt en Leon maakt een tekening die hij mee naar huis neemt. Zijn moeder hangt die op de koelkast met een magneet naast een echte foto die Tina in het ziekenhuis heeft genomen.

Een paar weken later zegt Carol dat Leon niet naar school kan omdat het te nat is en te veel regent. Dat betekent dat Leon de hele dag kan spelen en de televisie kan aandoen en een boterham kan

roosteren als hij honger heeft. Hij moet van Carol voor de baby zorgen als ze naar de telefooncel gaat en als ze terugkomt is ze buiten adem en vraagt ze of alles goed is met de baby. Leon zal de baby nooit iets laten overkomen, dus maakt ze zich zorgen om niks.

Als Tina langskomt, klopt ze op de deur en laat ze zichzelf binnen met een sleutel. Ze zegt altijd, altijd hetzelfde – ‘Cal? Ik ben het, Tina. Het is Tina maar’ – en toen Leon nog klein was, dacht hij dat ze Tina Maar heette. Ze neemt stapels kleren van Bobby mee en een zak vol speelgoed. Sommige speeltjes zijn nog best goed, ook al zijn ze voor kleine kinderen, en Leon verstopt de beste in zijn kamer.

Tina en zijn moeder staan in de keuken.

‘Je ziet er nog steeds moe uit, Cal. Houdt de baby je uit je slaap?’

Tina klinkt als de verpleegster in het ziekenhuis, een beetje bazig. Carol begint te huilen. Tegenwoordig huilt ze voortdurend.

‘Het is niet als de laatste keer. Ik voel me alleen maar een soort down, weet je. Verder gaat het goed, alleen is het me soms gewoon te veel.’

Tina zegt voortdurend ‘sst’ en dan hoort hij dat ze thee zet. Soms doet Tina, als ze bij Leon thuis komt, ook de afwas en maakt ze een geroosterde boterham met witte bonen en tomatensaus voor hem.

‘Je moet naar de dokter, Cal. Heus, dat moet je echt doen.’

‘Ja ja.’

‘Je moet ook aan Leon denken en aan de baby.’

‘Met Leon gaat het goed,’ zegt Carol snikkend. ‘Hij is zo’n lief joch, vindt alles best. Hij is dol op de baby, echt waar, maar de rest gaat aan hem voorbij. Hij denkt alleen maar aan geweren en auto’s.’

‘Eet je wel?’

‘Toen Leon een baby was, kwam Byron elke dag langs. Hij kookte altijd en hij was ook heel goed met Leon. Zo kreeg ik wat rust.’

Leon hoort dat Tina de kraan laat lopen en de borden in de gootsteen zet.

‘Cal, als ik jou was, ging ik naar de dokter.’

‘En toen hij moest zitten en ik een depressie kreeg, wilden ze dat ik tweemaal per week naar zo’n stom centrum ging. Ik met thuis een baby. Terwijl ik me hondsberoerd voelde. Zoals nu.’

‘Als je wilt, ga ik met je mee. Bobby gaat nu elke ochtend naar de crèche. We kunnen meteen morgenochtend gaan.’

‘En van die pillen kreeg ik ook nachtmerries.’

‘Maar je hebt wel medicijnen nodig, Cal.’

‘Ik weet het.’

Als Leon later in bed ligt, komt Carol naar zijn kamer.

‘Ik heb hem net in slaap gekregen,’ zegt ze terwijl ze gaat zitten. ‘Heeft hij je wakker gemaakt?’

‘Ik kan niet slapen, mama.’

‘Probeer het toch maar,’ zegt ze.

‘Het lukt niet. Mag ik een verhaaltje?’

Carol zegt een tijdje niets en hij denkt dat ze misschien nee zal zeggen of dat ze te moe is, maar ze haalt diep adem en begint.

‘Dit is een verhaal dat mijn vader altijd vertelde.’

‘Een eng verhaal?’

‘Eng?’ Carol schudt haar hoofd en glimlacht. ‘Nee, luister maar. Er was eens een moeder met twee jongens. De ene was een baby. De oudste jongen was erg lawaaiig. Hij had een harde stem, schreeuwde altijd, zat altijd hard te trommelen, smiet met de deuren en zong uit volle borst en zijn moeder zei altijd dat hij stil moest zijn. “Sst,” zei ze dan. “Je maakt de baby wakker.” En de onderwijzer van de jongen zei: “Sst, zo kunnen we niet leren.” En de dominee in de kerk zei: “Sst, dit is een gewijde plek.” En de jongen was eenzaam en had het gevoel dat niemand van hem hield. Hij besloot weg te lopen. Maar aangekomen aan de rand van het dorp zag hij een grote boze wolf die iedereen kwam opeten. Hij was te ver weg om terug te rennen en iedereen te waarschuwen, dus deed hij zijn mond zo ver als hij kon open en brulde: “ER KOMT EEN WOLF AAN!” En zo redde hij het hele dorp en zijn moeder en zijn broer en er was niemand meer die tegen zei hem dat hij stil moest zijn.’

‘Is dat het einde van het verhaal?’

‘Ja. En ze leefden nog lang en gelukkig. En nu gaan slapen. Kruip maar lekker onder de deken. Morgen weer naar school, schat,’ zegt ze en ze streelt zijn voorhoofd.

‘Ben ik ziek? Misschien ben ik ziek,’ zegt hij.

‘Nee, je bent niet ziek. Morgen ga je echt naar school.’

Dat zegt Carol elke avond, maar Leon is al vijf dagen niet naar school gegaan.

‘Als je niet naar school gaat, leer je niets, Leon. En als je niets leert, krijg je geen goed werk en geen mooi huis en niet een heleboel speelgoed. Je hebt toch graag speelgoed? Ik heb het wel gezien! Ik heb heus wel gezien dat je speelgoed mee naar je kamer nam. Hè? Hè?’

Carol krieuwelt met haar vingers over zijn borst waardoor hij moet lachen.

‘En trouwens, thuis verveel je je maar en loop je me voor de voeten.’

‘Ik kan helpen met de baby,’ zegt Leon.

‘Jake. Hij heet Jake.’

‘Maar je had gezegd...’

‘Dat is de tweede naam van zijn vader. Nou ja, ik heb Jack in Jake veranderd omdat ik dat mooier vind. En jij, Leon?’

Ze kust hem voordat ze het licht uitdoet, maar Leon geeft haar geen kus terug. Ze had beloofd dat hij de baby Bo mocht noemen naar *The Dukes of Hazzard*. Bo heeft een rode wagen en blond haar. Zijn echte naam is Beauregard Duke en hij is de beste van de serie. Jake-regard klinkt stom. Leon kent niemand op school die Jake heet. Aan de overkant van de verkeersweg is een winkel die ‘Jake’s Bakes’ heet waar ze snacks en patat verkopen, en als de baby naar school gaat, zal hij ermee gepest worden. Leon vraagt zich af of hij zijn moeder op andere gedachten zal kunnen brengen. Jake is de stomste naam die hij ooit heeft gehoord.

Leon begint door te krijgen wat zijn moeder aan het huilen maakt: als Jake veel huilt; als ze geen geld meer heeft; als ze terugkomt van de telefooncel; als Leon te veel vragen stelt; en wanneer ze naar Jake zit te kijken.

Het is de derde nacht dat Leon en Jake allebei bij Tina logeren. Het gebeurt de hele tijd. Carol brengt hen naar Tina en laat hen daar dan een tijdje. Vorige week was het twee nachten en daarvoor drie nachten en soms lijkt het of ze nooit meer naar huis zullen gaan. Jakes mand staat naast het hol van Leon. Leon kijkt een paar minuten naar Jake omdat die speciale fluitende geluidjes maakt als hij ademhaalt en net als Mohammed Ali zijn kleine handjes tot vuisten balt. Jake doet zijn ogen open en huilt niet eens. Zijn ogen zijn nu helder en stralend blauw, maar helemaal in het midden is het nog steeds volmaakt zwart, net een druppel inkt in de zee. Leon en Jake kijken graag een tijdje naar elkaar en dan zingt Leon een kinderliedje of hij fluistert iets.

‘Gaat het, Jake? Ga maar lekker slapen. Doe je ogen maar dicht. Het is oké, Jake. Alles is oké. Ga maar slapen, Jakey.’

Het is rustig en behaaglijk in de slaapkamer met Jake en Bibber Bobby en de zware jassen. Hij kijkt naar de lichtvlek op de muur, luistert naar de ademhaling van de baby’s, hoort de piepende banden op het natte wegdek buiten.

De volgende dag komt Carol hen ophalen. Ze klinkt opgewonden en blij en blijft urenlang in Tina’s keuken, en dus sluipt Leon naar de gang.

‘Ik heb hem gevonden. Ja, ik ben naar het huis van zijn maat gegaan en ben gewoon blijven bellen. Ik wist dat er iemand thuis was en ik schreeuwde door de brievenbus dat ik alleen maar een boodschap voor hem had. Ik bleef bellen en toen kwam hij aan de deur. Tony! Zomaar. Ik was echt stomverbaasd. En hij ook. Ik heb toch gezegd dat hij me niet probeerde te ontlopen. Hij beseftte alleen niet dat ik uitgerekend was. Ik bedoel, ik had het hem verteld, maar hij was het vergeten. Hij zei dat hij weg was geweest voor zijn werk. En hij is trouwens niet goed met datums.’

Tina stelt niet zoals anders vragen en dus gaat Carol maar door.

‘Hij zei dat hij niet kon blijven praten omdat hij naar huis moest. Hij woont nog steeds bij die trut en ik snap niet waarom hij nog steeds met haar is. Hij ook niet. Ik zei dat hij bij ons kon komen wonen. Ik weet dat hij Jake wil zien, maar hij moet voorzichtig zijn, want als zij erachter komt, mag hij zijn dochtertje niet meer zien en hij aanbidt haar. Ze heeft het al eerder gedaan, ze gebruikt haar dochter om hem niet kwijt te raken. Dat zou ik nooit doen.’

Tina biedt Carol een koekje aan. Tina’s koektrommel is altijd tjokvol. Soms zijn er een heleboel gebroken en die mag Leon dan allemaal uitzoeken en opeten.

‘Nee, dank je wel. Hij zei trouwens dat hij bij haar weggaat. Ze weet het niet en hij zegt niets totdat hij alles geregeld heeft. Hij heeft nu de leeftijd dat hij zich definitief wil settelen.’

‘De leeftijd?’

‘Hij is negenendertig. Maar dat zou je niet zeggen. Hij is helemaal niet oud of zo.’

‘Hij is bijna veertig.’

‘Negenendertig. Echt, je ziet het niet aan hem. Hij lijkt onze leeftijd.’

‘Vijfentwintig?’

‘Nou ja, je weet wel, begin dertig, maar hoe dan ook, hij zegt dat het al jaren niet goed is tussen hen. Je kent me, Tina. Ik wil niemand kwetsen, maar hij was al niet gelukkig voordat hij mij leerde

kennen. Anders had hij toch niet naar me omgekeken? Hij heeft me een keer verteld dat hij familie in Bristol en Wolverhampton heeft, dus hij weet nog niet waar hij naartoe gaat, maar als het eenmaal zover is, zijn het alleen hij en ik.'

'En de jongens,' zegt Tina.

'Ja, natuurlijk. Dat bedoelt hij ook. Ik, hij en de jongens.'

'En zijn dochter?'

'Die gaat mee.'

'Mooi,' zegt Tina na een tijdje. 'En dat heeft hij allemaal tegen je gezegd?'

'We hadden maar een paar minuten, maar, ja.'

Leon gaat terug naar de woonkamer en werpt een blik op Jake in zijn mand. Hij is bijna vier maanden en hij wordt te groot voor de mand. Hij stoot zich voortdurend tegen de zijkant en probeert eruit te komen; dan wordt hij boos en maakt geluiden als een kat. Leon kreeg een standje omdat hij hem probeerde te helpen recht-op te gaan staan, dus nu kijkt Leon alleen maar en hij vertelt dingen waarvan hij vindt dat Jake ze moet weten, zoals wie de beste voetballer is. Maar hij heeft geen zin om Jake te vertellen dat ze in Bristol gaan wonen met een meisje en een trut, want dan gaat Jake waarschijnlijk huilen.